

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној
финансијској ревизији Града Источно Сарајево
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ048-24

Бања Лука, 01.07.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	11
	5. Припрема и доношење буџета.....	13
	6. Финансијски извјештаји.....	13
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	13
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци	16
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	22
	6.1.4. Нето финансирање	23
	6.1.5. Разлика у финансирању	23
	6.2. Биланс успјеха	23
	6.2.1. Приходи	23
	6.2.2. Расходи.....	24
	6.2.3. Финансијски резултат	24
	6.3. Биланс стања.....	24
	6.3.1. Актива	24
	6.3.2. Пасива.....	30
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	31
	6.4. Биланс новчаних токова	32
	6.5. Временска неограниченост пословања	32
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	32
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	33

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Града Источно Сарајево који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2023. године, Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Града Источно Сарајево истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није организован и извршен сходно одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер код Градске управе пописом нису обухваћена потраживања за ненаплаћене порезе.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.5. овог Извјештаја:

Прецијењени су грантови у земљи у износу од 85.800 КМ за колико су потцијењени расходи за лична примања, јер су расходи за лична примања исказани у оквиру грантова, што није у складу са чланом 91. став (3) и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6.2.1. и 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Потцијењени су потраживања за ненаплаћене порезе и непореске приходе и приходи обрачунског карактера у најмањем износу од 157.785 КМ за колико је негативан финансијски резултат текуће године исказан у већем износу, јер приходи по основу пореских и других фискалних прописа нису признати на обрачунској основи, што није у складу са чланом 106. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Прецијењени су дугорочни зајмови дати ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево у износу од 1.040.000 КМ за колико су потцијењени краткорочни зајмови, јер није извршена рекласификација истих према рочности у складу са чланом 60. и 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Прецијењени су дугорочни зајмови и финансијски резултат ранијих година за износ од 7.478.301 КМ, јер није извршена процјена датих зајмова са становишта наплативости и корекција истих, што није у складу са чланом 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.2. овог Извјештаја:

Трајни извори су прецијењени у износу од 9.094 КМ за колико је финансијски резултат ранијих година потцијењен, јер није извршена корекција грешке из ранијег периода сходно захтјевима MPC-JC 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје корисника буџета Града Источно Сарајево за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања, односно објелодањено је да су консолидовани финансијски извјештаји припремљени на бази концепта наставак пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Града Источно Сарајево за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Градоначелник је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није

гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 01.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Града Источно Сарајево за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Града Источно Сарајево за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Набавке услуга поправке и одржавања службених возила код Градске управе у најмањем износу од 15.697 КМ проведене су путем више директних споразума, чиме је извршено дијелење набавки, што није у складу са чланом 14. став (1), 15. став (6) и 87. Закона о јавним набавкама.

Уговором о извођењу радова на изградњи Меморијалног комплекса посвећеног страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у XX вијеку и Споразумом о сарадњи на пројекту „Парк Сунце са споменичком скулптуром Белог анђела“, Град Источно Сарајево се као финансијер и носилац пројекта, обавезао да дозначи средства Борачкој организацији Општине Источно Ново Сарајево у износу од 2.200.000 КМ за плаћање извођача радова „Униотец“ д.о.о. Источно Ново Сарајево, односно Омладинском удружењу „Аксиом“ у најмањем износу од 510.348 КМ. Набавке су извршене и евидентирани у пословним књигама Града у износу од 1.033.774 КМ без провођења одговарајућих процедура јавних набавки, што није у складу са чланом 3., 6. и 14. Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2.5. и 6.1.2.7. овог Извјештаја:

За исплаћени регрес за коришћење годишњег одмора и помоћи запосленима нису обрачунати и уплаћени припадајући порез и доприноси у износу од 98.358 КМ, што није у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак и чланом 10. Закона о доприносима.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Градначелник је донио Одлуку о преносу права власништва 29.06.2023. године којом је извршен пренос права власништва над половном комбинованом грађевинском машином у вриједности од 109.863 КМ са Града на ЈП „Комунално“ а.д. Пале, што није у складу са чланом 25. став (2), тачка 12) Статута Града Источно Сарајево, јер Скупштина Града доноси одлуку о прибављању, управљању и располагању имовином Града.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена од стране Уставног суда Републике Српске.

Град Источно Сарајево је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодио одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске. Колективним уговором код послодавца за запослене у Градској управи Града који је на снази до августа 2024. године дефинисани су коефицијенти за обрачун нето плате, односно исти не садрже порез и доприносе на плату, а приликом обрачуна плата, нето коефицијенти су прерачунати у бруто сходно одредбама Закона о раду.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, градоначелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Града Источно Сарајево обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Града Источно Сарајево.

Бања Лука, 01.07.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа и усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза врши у складу са чланом 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) расходи за грантове и лична примања запослених који се односе на регрес за годишњи одмор запослених признају и евидентирају у пословним књигама сходно члану 91. став (3) и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 3) приходи од пореских и других фискалних прописа признају на обрачунској основи у складу са чланом 106. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) пословни догађаји након датума извјештавања признају и објелодањују у финансијским извјештајима сходно захтјевима МРС-ЈС 14 - Догађаји након датума извјештавања,
- 5) класификација датих зајмова врши према рачунској сходно члану 60. и 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 6) изврши процјена датих зајмова са становишта наплативости и корекција истих сходно члану 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 7) у оквиру ванбилансне евиденције, евидентирају примљене гаранције кроз поступке јавних набавки сходно члану 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 8) у Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје објелодањују све додатне информације сходно захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се директору ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево да обезбиједи да се:

- 9) изврши корекција грешке из ранијег периода у вези са евиденцијама трајних извора сходно захтјевима МРС-ЈС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Препоручује се директору ЈУ Средњошколски центар „Василије Острошки“ Соколац да обезбиједи да се:

- 10) изврши анализа настанка пословних догађаја који су евидентирани у оквиру резерви, те да се на основу вјеродостојне књиговодствене исправе изврши евидентирање истих у пословним књигама.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- 1) успостави систем интерних контрола сходно Закону о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се

- сачини план и годишњи извјештај о спровођењу планираних активности, изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, доноси план запошљавања, примијени систем двојног потписа, обрачунавају дневнице за иностранство и попуњавају путни налози за возила у складу са прописима, успостави интерна ревизија, као и друге активности захтијеване наведеним законом,
- 2) приликом коришћења јавних средстава, уговори о јавној набавци робе, услуга и радова додјељују сходно члану 3., 6., 14., 15. и 87. Закона о јавним набавкама, да се за Градску развојну агенцију Источно Сарајево и ЈУ Средњошколски центар Пале објављују основни елементи уговора за све поступке јавне набавке на порталу јавних набавки, те да се у ЈУ Средњошколски центар Пале усклади интерна регулатива везана за јавне набавке са важећим законским прописима,
  - 3) по основу исплаћеног регреса за годишњи одмор запосленима обрачунају и уплате припадајући порез и доприноси сходно члану 3. и 8. Закона о порезу на доходак и члану 10. Закона о доприносима,
  - 4) приликом додјељивања новчане помоћи поштују критеријуми дефинисани чланом 4. и 5. Правилника о критеријумима, начину и поступку додјеле једнократне новчане помоћи становницима Града Источно Сарајево и да корисници средстава гранта подносе извјештаје о утрошку примљених средстава у складу са чланом 12. Одлуке о извршењу буџета Града Источно Сарајево,
  - 5) одлука о прибављању, управљању и располагању имовином Града Источно Сарајево доноси од стране Скупштине Града Источно Сарајево сходно члану 25. став (2), тачка 12) Статута Града Источно Сарајево.

Препоручује се Скупштини Града Источно Сарајево да обезбиједи да се:

- 6) изврши анализа завршености огледног објекта Пале и донесу одговарајуће одлуке о статусу објекта у припреми на основу којих би се извршило признавање и вредновање нефинансијске имовине у пословним књигама, сходно захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину,
- Одлука о извршењу ребаланса буџета за 2023. годину,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о раду,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, VII, X, XII, XIII,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,
- Закон о уређењу простора и грађењу,
- Закон о јавним путевима,
- Закон о концесијама,
- Закон о заштити од пожара,
- Закон о комуналним таксама,
- Закон о комуналним дјелатностима, члан 6-12., 20-25. и 41,
- Закон о спорту Републике Српске и Правилник о категоризацији спортова у Републици Српској,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Колективни уговор код послодавца за запослене у градској управи Града Источно Сарајево,
- Правилник о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Град Источно Сарајево (у даљем тексту: Град) је територијална јединица локалне самоуправе која се налази у источном дијелу Републике Српске и највећи је град Сарајевско-романијске регије. Простире се на површини од 1.426 км², а чине га општине Пале, Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа, Источни Стари Град, Соколац и Трново, које су територијално и економски међусобно повезане. Град је административни, привредни, културни, универзитетски и туристички центар, у којем према процјенама живи око 61.000 становника.

Град остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16, 36/19 и 61/21), Законом о Граду Источно Сарајево („Службени гласник Републике Српске“, број 18/20), Статутом Града Источно Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 20/17 и 23/20) и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања.

Органи Града су Скупштина и градоначелник. Скупштина коју чини 31 одборник је орган одлучивања и креирања политике, а градоначелник заступа и представља Град и носилац је извршне власти.

Средства за рад Града у 2023. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера, примитака од финансијске имовине и задуживања.

Ревизијом је обухваћен Консолидовани финансијски извјештај Града који укључује финансијске извјештаје Градске управе и нижих буџетских корисника Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице (у даљем тексту: ТВСЈ), Градске развојне агенције Источно Сарајево, Јавне установе (у даљем тексту: ЈУ) Туристичка организација Града Источно Сарајево, ЈУ Средњошколски центар Пале, ЈУ Средњошколски центар Источна Илиџа, ЈУ Средња школа „28. јуни“ Источно Ново Сарајево, ЈУ Средњошколски центар „Василије Острошки“ Соколац и ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево. Пословне трансакције ЈУ Туристичка организација Града Источно Сарајево нису биле предмет ревизијског испитивања, јер ће се финансијска ревизија ове установе за период 01.01-31.12.2023. године радити у 2024. години.

Финансијске трансакције се у Главној књизи трезора (у даљем тексту: ГКТ) Града евидентирају у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу), фонда 03 (фонд грантова) и фонда 05 (фонд за посебне пројекте). Финансијске трансакције ван ГКТ се евидентирају у оквиру фонда 02 за ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2023. године Град није имао примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Града за 2020. годину и том приликом је дато осам препорука за финансијске извјештаје и пет препорука за усклађеност. Град је доставио Главној служби за ревизију одговор о предузетим радњама ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број РВ070-21 за период 01.01-31.12.2020. године у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14). Од укупно 13 датих препорука, пет препорука је проведено, а осам није проведено.

Препоруке које нису проведене односе се на попис имовине и обавеза, признавање прихода по основу пореских и других фискалних прописа на обрачунској основи, рекласификацију расхода, ванбилансну евиденцију, напомене уз финансијске извјештаје, јавне набавке, критеријуме за додјелу грантова и праћење реализације истих и анализу завршености објеката у припреми.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Града дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут Града, Пословник о раду Скупштине Града, Одлука о оснивању Градске управе, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама). Одлуком о оснивању и Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Градске управе дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, те начини финансирања и функционисања Града.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Градске управе Града („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 17/21, 10/22, 23/22, 2/23, 6/23, 17/23, 20/23 и 23/23) је систематизовано 92 радна мјеста за 153 извршиоца, а на дан 31.12.2023. године је било запослено 117 извршилаца (91 службеник и 22 намјештеника) и 4 функционера (мандатни период).

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста ТВСЈ Града („Службене новине града Источно Сарајево“, број 21/20, 18/21, 21/22 и 9/23) је систематизовано 19 радних мјеста за 81 извршиоца, а на дан 31.12.2023. године било је запослено 72 извршиоца (један службеник и 71 намјештеник).

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора и иста је оспорена од стране Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 20/23).

Град је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодио одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске. Колективним уговором код послодавца за запослене у Градској управи Града („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 17/21 и 18/21) који је на снази до августа 2024. године дефинисани су коефицијенти за обрачун нето плате, односно исти не садрже порез и доприносе на плату, а приликом обрачуна плата, нето коефицијенти се прерачунавају у бруто сходно одредбама Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 и 112/23).

План запошљавања за 2023. годину није сачињен, што није у складу са члану 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16).

Обрачун дневница за службена путовања у иностранству (код Градске управе) није вршен од часа преласка границе, у поласку, до часа преласка границе, у повратку, већ од часа поласка на службено путовање до часа повратка, што није у складу са тачком X подтачка (2. и 5.) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21).

Путни налози (ПН4 образац) за возила (код Градске управе) нису попуњавани у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“, број 74/17) и чланом 12. Правилника

о коришћењу моторних возила Града из 2020. године, јер не садрже податке о времену поласка и доласка, пређеним километрима и потпису возача.

ЈУ Средњошколски центар Источна Илиџа, ЈУ Средњошколски центар „Василије Острошки“ Соколац, ЈУ Средња школа „28.Јуни“ и Градска развојна агенција Источно Сарајево нису примјенили систем двојног потписа, сходно члану 9. став (3) тачка 3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16), којим је прописано да се контролне активности нарочито односе на систем двојног потписа у којем ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица.

У складу са Рјешењем о именовању комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђене су неусклађености са чланом 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21), јер код Градске управе пописом нису обухваћена потраживања за ненаплаћене порезе.

Градоначелник није именовао одговорно лице задужено за успостављање, провођење и развој финансијског управљања и контроле, те сходно наведеном нису донесени план успостављања финансијског управљања и контроле и методологија за провођење тог плана, дефинисани кључни пословни процеси и успостављена књига пословних процеса, акт о управљању ризицима и регистар ризика и није израђена стратегија управљања ризицима, што није у складу са чланом 8. став (2) и чланом 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17). Интерна ревизија није успостављена, што није у складу са чланом 19. претходно поменутог Закона.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност, што је осим у овој тачки, образложено и у осталим тачкама извјештаја.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- ***поступци и процедуре провођења пописа и усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза врши у складу са чланом 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,***
- ***успостави систем интерних контрола сходно Закону о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се сачини план и годишњи извјештај о спровођењу планираних активности, изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици, дефинишу контролне активности, доноси план запошљавања, примијени систем двојног потписа, обрачунавају дневнице за иностранство и попуњавају путни налози за возила у складу са прописима, успостави интерна ревизија, као и друге активности захтијеване наведеним законом.***

4. Набавке

Планом јавних набавки са измјенама и допунама за 2023. годину планирано је укупно 105 поступака набавки робе, услуга и радова укупне вриједности од 2.016.350 КМ без

пореза на додату вриједност, од чега се на робе односи (733.965 KM), услуге (438.454 KM) и радове (843.932 KM).

У 2023. години, проведено је 79 поступака јавних набавки укупне уговорене вриједности од 974.448 KM, од чега се на робе односи (490.858 KM), услуге (225.502 KM) и радове (258.087 KM) и то 52 директна споразума уговорене вриједности од 227.593 KM, 13 конкурентских захтјева уговорене вриједности од 255.539 KM, 11 отворених поступака уговорене вриједности од 436.580 KM и три поступака јавних набавки проведених путем Анекса II уговорене вриједности од 54.735 KM.

Набавке се највећим дијелом односе на набавку вишенамјенске мултифункционалне платформе са приколицом за превоз (96.581 KM), набавку половне комбиноване грађевинске машине на гусјеницама (93.900 KM), набавку горива (61.975 KM), набавку ватрогасних униформи (59.782 KM), набавку радова хоризонталне сигнализације (59.500 KM), кабина за специјална ватрогасна возила (25.641 KM) и радова изградње канализационог колектора у Кнежини (49.987 KM).

Ревизијским испитивањима су обухваћени поступци јавних набавки у вриједности од 534.608 KM и то 4 отворена поступка (набавка вишенамјенске мултифункционалне платформе са приколицом за превоз, половне комбиноване грађевинске машине на гусјеницама, горива, ватрогасних униформи), 3 конкурентска захтјева (набавка кабина за специјална ватрогасна возила, радова хоризонталне сигнализације и радова изградње канализационог колектора у Кнежини), 10 директних споразума (набавка рекламног материјала, кровопокривачких радова на помоћном објекту ЈУ Средњошколски центар Пале, фотографских услуга, услуга оглашавања, услуга медијског праћења, маркетиншких услуга, радова реновирања ходника у згради Градске управе, радова асфалтирања саобраћајница, штампаног материјала и услуге медијског праћења) и један поступак јавне набавке проведен путем Анекса II (набавка ресторанских услуга), што чини 55% у односу на укупну уговорену вриједност набавки током 2023. године. Такође, ревизијским испитивањем су обухваћена и улагања на реализацији пројекта изградње Меморијалног комплекса посвећеног страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у XX вијеку.

Ревизијским испитивањем су утврђене сљедеће неправилности:

- набавке услуга поправке и одржавања службених возила код Градске управе у најмањем износу од 15.697 KM проведене су путем више директних споразума, чиме је извршено дијељење набавки, што није у складу са чланом 14. став (1), 15. став (6) и 87. Закона о јавним набавкама,
- за Градску развојну агенцију Источно Сарајево и ЈУ Средњошколски центар Пале нису објављени основни елементи уговора за све поступке јавне набавке на порталу јавних набавки, што није у складу са чланом 75. став (2) Закона о јавним набавкама,
- у ЈУ Средњошколски центар Пале у примјени је Правилник о јавним набавкама који је донесен у ранијем периоду (2004. године), те исти није усклађен са важећим законским прописима,
- Уговором о извођењу радова на изградњи Меморијалног комплекса посвећеног страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у XX вијеку и Споразумом о сарадњи на пројекту „Парк Сунце са споменичком скулптуром Белог анђела“, Град Источно Сарајево се као финансијер и носилац пројекта, обавезао да дозначи средства Борачкој организацији Општине Источно Ново Сарајево у износу од 2.200.000 KM за плаћање извођача радова „Униотец“ д.о.о. Источно Ново Сарајево, односно Омладинском удружењу „Аксиом“ у најмањем износу од 510.348 KM. Набавке су извршене и евидентирани у пословним књигама Града у износу од 1.033.774 KM без провођења одговарајућих процедура јавних набавки, што није у складу са чланом 3., 6. и 14. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се градоначелнику да обезбједи да се приликом коришћења јавних средстава, уговори о јавној набавци робе, услуга и радова додјељују сходно члану 3., 6., 14., 15. и 87. Закона о јавним набавкама, да се за Градску развојну агенцију Источно Сарајево и ЈУ Средњошколски центар Пале објављују основни елементи уговора за све поступке јавне набавке на порталу јавних набавки, те да се у ЈУ Средњошколски центар Пале усклади интерна регулатива везана за јавне набавке са важећим законским прописима.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина Града је донијела Одлуку о усвајању буџета Града за 2023. годину у укупном износу од 14.794.910 КМ и Одлуку о усвајању ребаланса буџета у укупном износу од 16.196.230 КМ.

Ребалансом буџета су планирани порески приходи (8.077.500 КМ), непорески приходи (2.706.600 КМ), грантови (121.000 КМ) и трансфери између различитих јединица власти (778.350 КМ), примици од финансијске имовине (3.088.000 КМ), остали примици (334.780 КМ) и неутрошена намјенска средства из ранијег периода (1.090.000 КМ).

Ребалансом буџета су планирани расходи за лична примања запослених (6.075.512 КМ), расходи по основу коришћења робе и услуга (2.552.329 КМ), расходи финансирања и други финансијски трошкови (330.000 КМ), субвенције (313.000 КМ), грантови (2.363.700 КМ), дознаке на име социјалне заштите (360.000 КМ), расходи по судским рјешењима (200.000 КМ), трансфери између и унутар јединица власти (698.700 КМ), буџетска резерва (150.000 КМ), издаци за нефинансијску имовину (2.108.667 КМ), издаци за финансијску имовину (31.500 КМ), издаци за отплату дугова (830.000 КМ) и остали издаци (182.822 КМ).

Након усвајања ребаланса буџета извршено је осам дозвољених реалокација средстава у укупном износу од 121.140 КМ.

Град је сачинио План измирења обавеза пренесених из претходног периода сходно члану 30. Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Град је сачинио консолидоване финансијске извјештаје за кориснике буџета Града Источно Сарајево за 2023. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17 и 17/22) и обрасце консолидованих финансијских извјештаја са Напоменама доставио Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 49. став (6) поменутог правилника. У складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18), Град је у Консолидовани биланс стања извршио укључивање контролисаних ентитета (привредних друштава у већинском власништву и јавних установа чији је оснивач) додавањем нето имовине/капитала у износу од 790.370 КМ.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Града за период 01.01-31.12.2023. године је исказано у периодичном извјештају о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 (у даљем

тексту: ПИБ 01) и консолидованом периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ 01 исказани су буџетски приходи и примици са коришћеним намјенским средствима у износу од 14.361.098 КМ, што је 11% ниже од буџетског оквира, док су буџетски расходи и издаци исказани у износу од 14.860.032 КМ, што је за 8% ниже од буџетског оквира. На позицији расподјела суфицита из ранијег периода, исказано је коришћење неутрошених намјенских средстава из ранијег периода у износу од 806.784 КМ.

За више остварене расходе и издатке на појединим позицијама проведене су дозвољене реалокације.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано осим на буџетском фонду 01 и на фондовима 02, 03 и 05. На фонду 02 су исказане пословне активности ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево које се одвијају преко банковних рачуна који су ван система трезорског пословања (исказани су приходи у износу од 187.030 КМ и расходи и издаци у износу од 139.625 КМ). У оквиру фонда 03 су исказани грантови буџетских корисника који нису укључени у буџет (исказани су приходи у износу од 42.500 КМ и расходи у износу од 49.923 КМ). У оквиру фонда 05 су исказани пројекти буџетских корисника, а који се највећим дијелом односе на пројекте „Esmartcity“, „Сачувајмо енергију заједно“ и ваучер програм за подршку увођењу иновација у малим и средњим предузећима за потребе Градске развојне агенције Источно Сарајево (исказани су приходи у износу од 69.060 КМ и расходи и издаци у износу од 156.878 КМ).

Скупштина Града је 30.05.2024. године усвојила Извјештај о извршењу буџета Града за 2023. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици на нивоу Консолидованог извјештаја о извршењу по рачуноводственим фондовима у ПИФ-у су исказани у износу од 13.852.904 КМ. У поступку консолидације извршена је елиминација у износу од 61.000 КМ, те приходи и примици након елиминације износе 13.791.904 КМ (приходи 11.486.042 КМ и примици 2.305.862 КМ).

6.1.1.1. Приходи

Укупни приходи су исказани у износу од 11.547.042 КМ, на фонду 01 (11.248.452 КМ), фонду 02 (187.030 КМ), фонду 03 (42.500 КМ) и фонду 05 (69.060 КМ). У поступку консолидације извршена је елиминација у износу од 61.000 КМ, те укупни приходи износе 11.486.042 КМ. Односе се на пореске приходе, непореске приходе, грантове и трансфере између или унутар јединице власти.

Законом о Граду Источно Сарајево, Статутом Града и појединачним одлукама Скупштине Града дефинисано је да Граду припадају буџетски приходи, у које спадају средства из расподјеле са рачуна јавних прихода Републике Српске у складу са законом и властити приходи Града, које чине порези, таксе, накнаде, новчане казне према прописима Града и остали приходи у складу са законом и одлукама Скупштине Града. Сва средства остварена из властитих прихода припадају Граду, осим прихода остварених по основу комуналне накнаде и комуналне таксе за истицање рекламе на подручју Града које се распоређују у дефинисаном омјеру.

Порески приходи су исказани у износу од 8.257.554 КМ, а односе се највећим дијелом на индиректне порезе наплаћене преко Управе за индиректно опорезивање БиХ (8.238.518 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 2.251.070 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од закупа и ренте (80.895 КМ), комуналне накнаде и таксе (973.393 КМ), накнаде по разним основама (673.360 КМ), приходе од пружања јавних услуга (318.968 КМ), новчане казне (127.315 КМ) и остале непореске приходе (44.589 КМ).

Комуналне накнаде и таксе се односе на коминалне таксе (510.318 KM) и боравишну таксу (463.076 KM). Законом о измјенама Закона о комуналним таксама („Службени гласник Републике Српске“, број 119/21) укинута је такса за истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторијама, као мјера Владе Републике Српске да растерети предузетнике у периоду пандемије корона вируса. Како је Град остао без значајног дијела прихода, а анализирајући члан 3. став (1), тачку б) Закона о комуналним таксама, што се наводи у достављеној писаној информације за потребе ревизије, Град је искористио могућност да предложи Скупштини Града на усвајање Одлуку о такси за истицање рекламе на подручју Града, односно таксе за истицање рекламе на „другим“ површинама на подручју Града, осим рекламних паноа и билборда поред ауто-путева, магистралних и регионалних путева. Скупштина Града је позивајући се на члан 3. став (1), тачку б) и члан 7. став (1) Закона о комуналним таксама донијела Одлуку о такси за истицање рекламе на подручју Града („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 2/23, 7/23 и 18/23) којом се утврђују основни елементи за одређивање таксе за истицање рекламе на другим површинама на подручју Града, предмет обавезе, обвезника плаћања, висину таксе, рокове плаћања, ослобађања од плаћања таксе и надзор. Такса за истицање рекламе је у складу са одлуком приход буџета Града и општине на чијем подручју се наплаћује у омјеру 85%:15% у корист Града, а од 2024. године у омјеру 80%:20% у корист Града. Током 2023. године поједина правна лица су се жалила на донесена рјешења обвезницима таксе за истицање рекламе због повреде правила поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примјене материјалног права, те су због тога вођени судски поступци (тачка 6.6. извјештаја). У складу са писаном информацијом за потребе ревизије, због претходно наведеног, одређени број обвезника је искористио правна средства и упутио апелацију Уставном суду Републике Српске, о којој још није одлучено.

Накнаде по разним основама се највећим дијелом односе на накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса (352.326 KM) и средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара (321.034 KM).

У складу са Законом о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број 124/11 и 100/17) и Одлуком о комуналним накнадама на подручју Града („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 3/12, 7/13, 20/15, 3/18 и 8/21) Град доноси рјешења о наплати комуналне накнаде. Град врши наплату комуналне накнаде за све општине у његовом саставу, а прикупљена средства од наплате дијели између Града и општина у саставу Града у омјеру 50%:50%. Евиденције задужења и наплате комуналне накнаде и претходно наведене комуналне таксе врши се кроз електронску базу података и ГКТ.

Приходи од пружања јавних услуга највећим дијелом се односе на приходе од општинских органа управе (147.063 KM) и властите приходе буџетских корисника (99.782 KM). Приходи од општинских органа управе односе се на приходе ТВСЈ за сервисирање противпожарних апарата (56.481 KM) и Градске управе (90.582 KM) за издавање сагласности (водних, еколошких дозвола, категоризације објеката и сл.). Властити приходи буџетских корисника се односе на приходе средњих школа по основу издавања у закуп физкултурних сала, наплате преписа докумената и издавања свједочанстава.

Новчане казне су исказане у износу од 127.315 KM. У Извјештају о инспекцијском надзору на подручју Града за 2023. годину је наведено да је у току 2023. године издато укупно 361 прекршајни налог, којима су изречене новчане казне у укупном износу од 285.100 KM и да је наплаћено 127.315 KM.

Град нема отворен порески број у Пореској управи Републике Српске и за њега се не сачињава Извјештај из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима, због чега поједине приходе по основу пореских и других фискалних

прописа признаје на готовинској основи (средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара, новчане казне), што није у складу са чланом 106. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачке 6.2.1. и 6.3.1.1. извјештаја).

Грантови су исказани у износу од 188.926 КМ, а највећим дијелом се односе на грант Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске за суфинасирање Пројекта „Санирање депонија“ (100.000 КМ) и грант за реализацију ваучер програма за подршку увођењу иновација у малим и средњим предузећима на подручју Града (69.060 КМ).

Трансфери између или унутар јединица власти су исказани у износу од 849.492 КМ (фонд 01 износ од 696.251 КМ, фонд 02 износ од 112.741 КМ и фонд 03 износ од 40.500 КМ). У поступку консолидације извршена је елиминација у износу од 61.000 КМ, те укупни трансфери након елиминације износе 788.492 КМ. Највећим дијелом се односе на трансфер Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске (200.000 КМ) и Општине Источно Ново Сарајево (150.000 КМ) за Пројекат „Изградња меморијалног комплекса посвећеног Србима цивилима страдалим у XX вијеку“, од Општине Пале за Туристичко-информативни центар Пале (152.592 КМ) и од Општине Источна Илиџа за Туристичко-информативни центар Источна Илиџа (83.257 КМ).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 2.305.862 КМ, а односе се на примитке од наплате датих зајмова (1.981.065 КМ) и остале примитке (324.797 КМ).

Примици од наплате датих зајмова се односе на примитке по основу наплате кредита датих физичким лицима по Пројекту П2 за изградњу Српског Сарајева (510.708 КМ), од ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево (1.121.500 КМ) и наплате потраживања из стечајне масе од предузећа „Термоапарати“ а.д. Источно Сарајево (348.857 КМ).

Остали примици се односе на примитке по основу ПДВ-а (35.341 КМ), импутиране примитке по основу затварања аванса који су дати у претходној или ранијим годинама (253.972 КМ) и рефундација накнада плата по основу породилског одсуства и боловања од фондова обавезног социјалног осигурања (35.484 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 15.206.458 КМ, на фонду 01 износ од 14.860.032 КМ (расходи 12.105.619 КМ и издаци 2.754.413 КМ), на фонду 02 износ од 139.625 КМ (расходи 127.551 КМ и издаци 12.074 КМ), на фонду 03 износ од 49.923 КМ (расходи) и на фонду 05 износ од 156.878 КМ (расходи 105.808 КМ и издаци 51.070 КМ). У процесу консолидације елиминисан је износ од 61.000 КМ који се односи на трансфере унутар исте јединице власти, те расходи и издаци након елиминације износе 15.145.458 КМ (расходи 12.327.901 КМ и издаци 2.817.557 КМ).

6.1.2.1. Расходи за лична примања запослених

Расходи за лична примања су исказани у износу од 5.809.704 КМ, на фонду 01 износ од 5.795.753 КМ и фонду 02 износ од 13.951 КМ. Расходи за лична примања исказани на фонду 02 се односе на бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада и за отпремнине и једнократне помоћи код ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево.

Расходи за лична примања се односе на расходе за бруто плате запослених (4.700.230 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (937.288 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (83.622 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (74.613 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада највећим дијелом се односе на накнаде за превоз радника на посао и са посла (219.429 KM), накнаде за топли оброк (414.571 KM), накнаде за топли оброк - порез на доходак (52.998 KM), јубиларне награде (8.708 KM), по основу дневница за службена путовања (23.441 KM) и расходе за збирне доприносе на накнаде (214.499 KM).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) се односе на отпремнине по колективном уговору (31.425 KM), новчане помоћи приликом рођења дјетета (16.195 KM), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (15.115 KM) и новчане помоћи у случају теже болести (8.637 KM).

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења робе и услуга

Расходи по основу коришћења робе и услуга су исказани у износу од 2.500.232 KM и то на фонду 01 износ од 2.265.543 KM, фонду 02 износ од 112.464 KM, фонду 03 износ од 49.923 KM и фонду 05 износ од 72.302 KM, а односе се на расходе по основу закупа, утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга, режијског материјала, материјала за посебне намјене, текућег одржавања, путовања и смјештаја, стручних услуга, услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине и остале некласификоване расходе. Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани на фонду 02 се односе на расходе исказане ван ГКТ код ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево. Расходи по основу коришћења робе и услуга исказани на фонду 03 се односе на расходе код ЈУ Средњошколски центар Пале, а на фонду 05 расходе настале највећим дијелом по основу реализације пројеката Esmartcity“, „Сачувајмо енергију заједно“ и ваучер програм за подршку увођењу иновација у малим и средњим предузећима за потребе Градске развојне агенције.

Расходи по основу закупа су исказани у износу од 130.876 KM, а највећим дијелом се односе на закуп канцеларијске опреме (услуге изнајмљивања копира апарата) по уговору са „Алф-ом“ д.о.о. Бања Лука од 16.12.2022. године и од 20.12.2023. године.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга су исказани у износу од 702.716 KM, а највећим дијелом се односе на расходе по основу утрошка електричне енергије (104.667 KM), централног гријања (141.552 KM), природног гаса (41.585 KM), утрошка угља (62.132 KM), утрошка дрвета (27.854 KM), за водовод и канализацију (15.532 KM), за услуге одвоза смећа (42.613 KM), за услуге коришћења фиксних телефона (20.867 KM), мобилних телефона (23.932 KM), за поштанске услуге (103.806 KM) и остале комуникационе услуге (34.032 KM).

Набавка поштанских услуга вршена је од стране „Поште Српске“ а.д. Бања Лука у вези са преносом рачуна за комуналне накнаде по основу Посебног уговора о вршењу услуга преноса рјешења за комуналну накнаду од 01.02.2022. године и 02.02.2023. године.

Расходи за режијски материјал су исказани у износу од 114.319 KM, а највећим дијелом се односе на расходе за компјутерски материјал (8.528 KM), обрасце и папир (19.233 KM), канцеларијски материјал (19.574 KM) и материјал за одржавање чистоће (31.034 KM).

Расходи за материјал за посебне намјене су исказани у износу од 32.992 KM, а највећим дијелом се односе на расходе за материјал за сјеме (7.079 KM), за потребе образовног процеса (17.978 KM) и за потребе ватрогасних служби (4.418 KM).

Расходи за текуће одржавање су исказани у износу од 196.552 KM, а највећим дијелом се односе на расходе за текуће одржавање централног гријања (8.430 KM), остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграда (31.534 KM), текуће одржавање објеката друмског саобраћаја (69.585 KM), текуће одржавање превозних средстава (33.595 KM) и материјал за текуће поправке и одржавање опреме (20.803 KM).

Расходи за текуће одржавање објеката друмског саобраћаја се односе на извођење радова хоризонталне сигнализације на подручју Града Источно Сарајево по уговору од 25.07.2023. године са „Buljan ceste“ д.о.о. Крешево.

Расходи за текуће одржавање превозних средстава највећим дијелом се односе на пружене услуге сервисирања возила Градске управе у износу од 15.697 КМ и возила ТВСЈ у износу од 11.834 КМ (тачка 4. извјештаја).

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани у износу од 136.383 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу службених путовања у земљи (17.680 КМ), службених путовања у иностранству (22.840 КМ), утрошка бензина (16.277 КМ) и утрошка нафте и нафтних деривата (72.640 КМ).

Расходи за стручне услуге су исказани у износу од 370.731 КМ, а највећим дијелом се односе на услуге осигурања возила (9.772 КМ), осигурања запослених (8.596 КМ), услуге штампања, копирања, увезивања и сл. (95.694 КМ), услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (15.539 КМ), услуге рекламе и пропаганде и односа са јавношћу (26.184 КМ), услуге израде фотографија и филма (10.333 КМ), остале услуге информисања и медија (12.745 КМ), услуге одржавања рачунарских програма (24.674 КМ), савјетодавне услуге (67.925 КМ) и за остале стручне услуге (53.698 КМ).

Расходи за савјетодавне услуге се односе се на имплементацију пројекта „Увођење иновација у мала и средња предузећа у оквиру ваучер програма“, за период од 06.09.2022. до 06.09.2023. године, који је имплементирала Градска развојна агенција Источно Сарајево.

Расходи за остале стручне услуге се највећим дијелом односе на услуге графичког и веб дизајна по основу уговора са „369 solutions“ с.п. Источно Ново Сарајево код ЈУ Средњошколски центар Пале у износу од 23.780 КМ и Градску управу у износу од 13.581 КМ.

Остали некласификовани расходи су исказани у износу од 815.663 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу бруто накнаде члановима управних и надзорних одбора (6.588 КМ), бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима (233.331 КМ), бруто накнаде по уговору о дјелу (128.262 КМ), бруто накнаде за рад ван радног односа (42.240 КМ), репрезентације у земљи (31.403 КМ), организације пријема, манифестација и сл. (195.128 КМ), расходи за поклоне (42.153 КМ) и остале непоменуће расходе (48.356 КМ).

Расходи за бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима се односе на исплаћене накнаде за вршење дужности одборника у Скупштини Града сходно Одлуци о одборничкој накнади и накнади члановима радних тијела од 28.06.2021. године.

Расходи за бруто накнаде по уговору о дјелу се највећим дијелом односе на исплаћене накнаде по основу лекторисања аката и текстова објављених на веб страници Града, помоћи при изради промотивних текстова за различите манифестације Града, израде плана управљања ЈУ Парк природе „Требевић“ и прикупљања података и испитивања тржишта у циљу реализације капиталних пројеката.

Расходи по основу репрезентације у земљи се односе на коришћење угоститељских услуга у складу са правима прописаним Правилником о трошковима репрезентације („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 9/21) којим је прописано право коришћења средстава репрезентације функционерима, начелницима одјељења и секретару скупштине у висини утврђеној буџетом Града. Трошкови се правдају на основу фактуре и фискалног рачуна, уз образложење разлога и основаности за коришћење репрезентације.

Расходи по основу организације пријема, манифестација и слично се односе на услуге организације пријема и манифестација током одржавања свечаности поводом прославе славе Града, учешћа на манифестацијама, научно-стручних скупова, посјета, службених и других протоколарних састанака.

Остали непоменути расходи се највећим дијелом односе на Градску управу у износу од 19.035 КМ, за набавку службених легитимација и значки по основу уговора са „Еурофер“ д.о.о. Тузла од 20.12.2022. године и набавку табли за потребе категоризације објеката на подручју Града по основу уговора са „Бобо граф“ д.о.о. Источно Сарајево од 14.10.2022. године.

6.1.2.3. Расходи финансирања и други финансијски трошкови

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у износу од 329.408 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи и трошкове сервисирања примљених зајмова (328.956 КМ).

6.1.2.4. Субвенције

Субвенције су исказане у износу од 303.833 КМ, а односе се на субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза.

Субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза се односе на субвенције за превоз путника на линијама Пале-Мокро-Вучија Лука, Аутобуска станица Добрња I-Тилава-Клек, Аутобуска станица Лукавица „Е“-Војковићи-Крупца, Пале-Мокро-Кадино Село и на линији Пале-Подргар-Прача-Врхпрача по уговору закљученом са превозником „Центротранс“ а.д. Источно Сарајево, надокнаду штете настале на возилима због лоших локалних путева, лоших услова у зимском временском периоду и малог броја путника на линијама јавног градског превоза Пале-Булози-Пале, Пале-Јахорински поток, Пале локо, Пале-Луке-Рапца и Пале-Ковачица по уговорима закљученим са превозницима ЈП „Косорић“ Пале и „Вуковић“ Пале и за превоз ученика за вријеме трајања школске године по уговору закљученом са превозником „Срнахерц“ д.о.о. Соколац.

6.1.2.5. Грантови

Грантови су исказани у износу од 2.458.227 КМ на фонду 01, 684 КМ на фонду 02 и 33.506 КМ на фонду 05. Највећим дијелом се односе на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (1.142.604 КМ), остале текуће грантове у земљи (1.265.833 КМ) и капиталне грантове непрофитним субјектима у земљи (83.296 КМ).

Текући грантови непрофитним субјектима у земљи се односе на текуће грантове организацијама и удружењима и то, политичким (28.000 КМ), хуманитарним (34.160 КМ), спортским и омладинским (363.988 КМ), етничким и вјерским (184.272 КМ), за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (89.168 КМ), у области здравствене и социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (4.000 КМ), у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација (92.850 КМ) и остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи (346.166 КМ).

Рјешењем од 13.04.2023. године одобрена су новчана средства синдикату предузећа „Мофас“ д.о.о. Источно Сарајево у укупном износу од 11.000 КМ, на име финансијске помоћи, са позиције буџетске резерве, без јасно дефинисаних правила и критеријума за додјелу истих и нису поднесени извјештаји о намјенском трошењу средстава сходно члану 12. Одлуке о извршењу буџета Града за 2023. годину.

Остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи, обухватају и исплату новчаних средстава Синдикалној организација Града у износу од 23.400 КМ. Наведена средства су по основу Одлуке о исплати новчане накнаде од 25.12.2023. године исплаћена радницима Градске управе који су чланови Синдикалне

организације, а на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора у појединачном износу од 1.300 КМ (за 18 радника). Наведене исплате представљају лична примања запослених те се исте требају евидентирати на позицији расхода за лична примања, сходно члану 91. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске”, број 98/16, 115/17 и 118/18). За наведена лична примања нису обрачунати и уплаћени припадајући порез и доприноси у износу од 9.126 КМ, што није у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске”, број 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21, 56/22 и 112/23), чланом 10. Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске”, број 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22 и 112/23) и чланом 78. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Остали текући грантови у земљи се највећим дијелом односе на текуће грантове нефинансијским субјектима у области пољопривреде (332.613 КМ), текуће грантове јавним нефинансијским субјектима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе, информација, здравства, социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (499.000 КМ), текуће грантове нефинансијским субјектима у области образовања (16.000 КМ) и остале текуће грантове у земљи - текући грантови појединцима (384.055 КМ).

У оквиру текућих грантова појединцима евидентирана је исплата новчаних средстава радницима Градске управе по основу повећања трошкова живота у износу од 62.400 КМ, што није у складу са критеријумима дефинисаним чланом 4. и 5. Правилника о критеријумима, начину и поступку додјеле једнократне новчане помоћи становницима Града. Наведене исплате представљају лична примања запослених, те се исте требају евидентирати на позицији расхода за лична примања запослених, сходно члану 91. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. Такође, за наведена лична примања нису обрачунати и уплаћени припадајући порез и доприноси у износу од 24.336 КМ, што није у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак, чланом 10. Закона о доприносима и чланом 78. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике (тачка 6.1.2.7. извјештаја). Сходно претходно наведеном, прецијењени су грантови у земљи у износу од 85.800 КМ, а потцијењени су расходи за лична примања запослених у износу од 119.262 КМ, обавезе за лична примања запослених у износу од 33.462 КМ и финансијски резултат текуће године (негативан) у износу од 33.462 КМ.

Капитални грантови непрофитним субјектима у земљи се највећим дијелом односе на грант додијељен за санирање депоније у укупном износу од 44.855 КМ, по основу Уговора о извођењу радова на санацији депоније Крупачке стијене, закљученог са „Униотец“ д.о.о. Источно Ново Сарајево од 06.07.2023. године.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- **расходи за грантове и лична примања запослених који се односе на регрес за годишњи одмор запослених признају и евидентирају у пословним књигама сходно члану 91. став (3) и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **по основу исплаћеног регреса за годишњи одмор запосленима обрачунају и уплате припадајући порез и доприноси сходно члану 3. и 8. Закона о порезу на доходак и члану 10. Закона о доприносима,**
- **приликом додјељивања новчане помоћи поштују критеријуми дефинисани чланом 4. и 5. Правилника о критеријумима, начину и поступку додјеле једнократне новчане помоћи становницима Града Источно Сарајево и да корисници средстава гранта подносе извјештаје о утрошку примљених**

средстава у складу са чланом 12. Одлуке о извршењу буџета Града Источно Сарајево.

6.1.2.6. Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 281.330 КМ, а односе се на текуће помоћи породицама палих бораца (169.153 КМ), текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (55.280 КМ) и остале текуће дознаке грађанима (56.897 КМ).

Текуће помоћи породицама палих бораца се односе на једнократне новчане помоћи лицима из категорија погинулих бораца, РВИ и демобилисаних бораца сходно Правилнику о критеријима, начину и поступку додјеле једнократне новчане помоћи од 09.06.2016. године у износима од по 500 КМ и 1.000 КМ.

Текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе се односе на стипендије студентима првог циклуса студија (који су у прошлој години проглашени „Ученицима генерације“) и студентима треће и виших година студија првог циклуса јавних високошколских установа. Критеријуми за процес стипендирања студената јавних високошколских установа прописани су Правилником о додјели студентских стипендија од 31.03.2022. године и Правилником о додјели стипендија студентима другог и трећег циклуса студија од 31.03.2022. године.

Остале текуће дознаке се односе на једнократне новчане помоћи физичким лицима за подршку пронаталитетној политици Града сходно Правилнику о додјели новчаних средстава за подршку пронаталитетној политици од 14.07.2023. године.

6.1.2.7. Расходи по судским рјешењима

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 175.646 КМ, а највећим дијелом се односе на судско поравнање којим је Град као тужени исплатио запосленима регрес за коришћење годишњег одмора за 2022. годину (166.400 КМ). За наведена лична примања нису обрачунати и уплаћени припадајући порез и доприноси у износу од 64.896 КМ, што није у складу са чланом 3. и 8. Закона о порезу на доходак, чланом 10. Закона о доприносима и чланом 78. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике (тачка 6.1.2.5. извјештаја). Сходно наведеном, потцијењени су расходи за лична примања запослених, обавезе за лична примања запослених и финансијски резултат текуће године (негативан) у износу од 64.896 КМ.

6.1.2.8. Трансфери између и унутар јединица власти

Трансфери између и унутар јединица власти су исказани у износу од 496.331 КМ. У поступку консолидације извршена је елиминација у износу од 61.000 КМ, те укупни трансфери након елиминације износе 435.331 КМ. Највећим дијелом се односе на трансфере јединицама локалне самоуправе у износу од 414.212 КМ које највећим дијелом чине трансфер Општини Источно Ново Сарајево у износу од 300.000 КМ (за финансирање изградње новог дјечијег вртића), Општини Хан Пијесак у износу од 50.000 КМ (за финансирање реконструкције објекта лјетне баште резиденције Карађорђевића у Хан Пијеску), Општини Источно Ново Сарајево у износу од 14.420 КМ (за јавну расвјету, израду боксова за контејнере и радове), Општини Осмаци у износу од 10.000 КМ (за реализацију изградње инфраструктуре, пројекта „Санација пута за Врело“), Општини Соколац у износу од 10.720 КМ (за санацију пута и реконструкцију улица), Општини Источни Стари Град у износу од 5.875 КМ (за расвјету), Општини Пале у износу од 8.944 КМ (за расвјету), ЈУ Културни центар Пале

у износу од 1.000 КМ, Народној библиотеци Пале у износу од 2.900 КМ и Народној библиотеци Трново у износу од 2.000 КМ (за пројекте из области културе).

6.1.2.9. Издаци

Издаци су исказани у износу од 2.817.557 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину (1.824.031 КМ), финансијску имовину (31.500 КМ), отплату дугова (828.274 КМ) и остале издатке (133.752 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани на фонду 01 у износу од 1.760.887 КМ, фонду 02 у износу од 12.074 КМ и фонду 05 у износу од 51.070 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину исказани на фонду 01 највећим дијелом се односе на улагања у Меморијални комплекс посвећен страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у XX вијеку (814.161 КМ), издатке за вертикалну сигнализацију и аутобуска стајалишта (55.627 КМ), набавку комбиноване грађевинске машине ради реализације пројекта санирање депоније „Станишића долови“ (109.863 КМ), набавку ватрогасне цистерне (153.972 КМ) и специјалних ватрогасних возила (229.953 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину исказани на фонду 02 се односе на издатке за набавку опреме код ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево.

Издаци за нефинансијску имовину исказани на фонду 03 се односе на издатке исказане код Градске развојне агенције Источно Сарајево за имплементацију пројекта „Повећање атрактивности спортско-рекреативног центра Тврдимихи“.

Издаци за финансијску имовину се односе на издатке за дате зајмове предузећу „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево (27.500 КМ) и издатке за оснивачки улог код ЈУ Парк природе „Требевић“ (4.000 КМ).

Издаци за отплату дугова се односе на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи.

Остали издаци се највећим дијелом односе на издатке по основу поврата наплаћених пласмана по Пројекту 2 (за дато земљиште физичким лицима) општинама Пале и Источна Илиџа (67.338 КМ) и из трансакција са другим јединицама власти по основу накнада плата за породилско одсуство и боловање које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (42.379 КМ).

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У обрасцу ПИБ 01 исказан је буџетски дефицит у износу од 2.618.054 КМ који представља збир бруто буџетског дефицита у износу од 857.167 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину који су исказани у негативном износу од 1.760.887 КМ. Исказани бруто буџетски дефицит представља разлику између буџетских прихода (11.248.452 КМ) и буџетских расхода (12.105.619 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у напријед наведеном негативном износу представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину који нису исказани и издатака за нефинансијску имовину (1.760.887 КМ).

У обрасцу ПИФ исказан је буџетски дефицит у износу од 2.665.890 КМ који представља збир бруто буџетског дефицита у износу од 841.859 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину који су исказани у негативном износу од 1.824.031 КМ. Исказани бруто буџетски дефицит представља разлику између буџетских прихода (11.486.042 КМ) и буџетских расхода (12.327.901 КМ), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину који нису исказани и издатака за нефинансијску имовину (1.824.031 КМ).

У обрасцима ПИБ 01 и ПИФ потцијењен је буџетски дефицит у износу од 98.358 КМ, јер у пословним књигама нису обрачунати и исказани припадајући порез и доприноси по основу исплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора запосленима.

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање у обрасцу ПИБ 01 и ПИФ је исказано у износу од 2.119.120 КМ, а представља збир примитака по основу финансијске имовине (1.981.065 КМ), осталих примитака (324.797 КМ) и расподјеле суфицита по основу неутрошених намјенских средстава из ранијег периода (806.784 КМ) умањен по основу издатака за финансијску имовину (31.500 КМ), издатака за отплату дугова (828.274 КМ) и осталих издатака (133.752 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у обрасцу ПИБ 01, настала као разлика између исказаних буџетских прихода, примитака и расподјеле суфицита по основу неутрошених намјенских средстава из ранијег периода у износу од 14.361.098 КМ и исказаних буџетских расхода и издатака у износу од 14.860.032 КМ, исказана је у негативном износу од 498.934 КМ, а чине је буџетски дефицит (2.618.054 КМ) и нето финансирање (2.119.120 КМ).

Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ, настала као разлика између исказаних буџетских прихода, примитака и расподјеле суфицита по основу неутрошених намјенских средстава из ранијег периода у износу од 14.598.688 КМ и исказаних буџетских расхода и издатака у износу од 15.145.458 КМ, исказана је у негативном износу од 546.770 КМ, а чине је буџетски дефицит (2.665.890 КМ) и нето финансирање (2.119.120 КМ).

У обрасцима ПИБ 01 и ПИФ потцијењена је разлика у финансирању у износу од 98.358 КМ, јер у пословним књигама нису обрачунати и исказани припадајући порез и доприноси по основу исплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора запосленима.

6.2. Биланс успјеха

Приходе и расходе исказане у Консолидованом билансу успјеха чине буџетски приходи и расходи који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ 01 и ПИФ) и приходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 11.846.647 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове и трансфере између различитих јединица власти (образложени у тачки 6.1.1.1. извјештаја) и приходе обрачунског карактера.

Приходи обрачунског карактера су исказани у износу од 360.605 КМ, а највећим дијелом код Градске управе у укупном износу од 354.513 КМ по основу издатих а ненаплаћених фактура за закуп, коришћења алтернативног смјештаја, ненаплаћених потраживања од ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске и ненаплаћене комуналне накнаде за 2023. годину.

Приходи обрачунског карактера су потцијењени у најмањем износу од 157.785 КМ због тога што приходи по основу пореских и других фискалних прописа (средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара, новчане казне) нису признати на обрачунској основи, што није у складу са чланом 106. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (тачке 6.1.1.1. и 6.3.1.1. извјештаја). Сходно наведеном, приходи обрачунског карактера су потцијењени за износ потраживања за ненаплаћене порезе

и непореске приходе у најмањем износу од 157.785 KM за колико је негативан финансијски резултат текуће године исказан у већем износу.

Препоручује се градоначелнику да одезбиједи да се приходи од пореских и других фискалних прописа признају на обрачунској основи у складу са чланом 106. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.2. Расходи

Расходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 13.675.675 KM, а односе се на текуће расходе и трансфере између различитих јединица власти (образложени у тачки 6.1.2. извјештаја) и расходе обрачунског карактера.

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 1.347.773 KM, а односе се на расходе по основу набавне вриједности реализованих залиха (89.584 KM), по основу амортизације (897.211 KM), од усклађивања вриједности имовине (199.175 KM), дате помоћи у природи (109.863 KM) и по основу односа са другим јединицама власти (51.940 KM).

Расходи од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом се односе на ненаплаћене комуналне накнаде и таксе из 2022. године (161.856 KM).

Дате помоћи у природи се односе на пренос права власништва над половном комбинованом грађевинском машином са Града на ЈП „Комунално“ а.д. Пале.

6.2.3. Финансијски резултат

У Консолидованом билансу успјеха, као разлика прихода у износу од 11.846.647 KM и расхода у износу од 13.675.675 KM, исказан је негативан финансијски резултат у износу од 1.829.028 KM. Негативан финансијски резултат исказан у билансу успјеха је прецијењен у износу од 59.427 KM, јер су потцијењени расходи за лична примања у износу од 98.358 и приходи по основу пореских и других фискалних прописа у износу од 157.785 KM (тачке 6.1.2.5, 6.1.2.7. и 6.2.1. извјештаја).

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

На дан 31.12.2023. године исказана је пословна актива нето вриједности од 23.325.973 KM (брutto вриједности од 36.275.493 KM и исправке вриједности од 12.949.520 KM), а односи се на текућу и сталну имовину.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина исказана је у нето износу од 1.049.092 KM (брutto вриједности од 2.303.631 KM и исправке вриједности од 1.254.539 KM), а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења су исказани у нето износу од 1.045.949 KM (брutto вриједности од 2.281.806 KM и исправке вриједности од 1.235.857 KM). Односи се на готовину и готовинске еквиваленте (443.673 KM), краткорочна потраживања (526.326 KM), краткорочна разграничења (46.976 KM), краткорочну финансијску имовину и разграничења између или унутар јединица власти (28.974 KM).

Готовина и готовински еквиваленти се односе на средства на банковним рачунима (439.228 KM) и благајни (4.445 KM).

Краткорочна потраживања су исказана у нето износу од 526.326 KM (брutto вриједности од 1.762.183 KM и исправке вриједности од 1.235.857 KM), а највећим дијелом се односе на потраживања по основу продаје и извршених услуга (43.542

KM), за ненаплаћане порезе, доприносе и непореске приходе (422.023 KM), по основу ПДВ-а (9.163 KM) и остала краткорочна потраживања (51.360 KM).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга су исказана у нето износу од 43.542 KM (брutto вриједности од 895.047 KM и исправке вриједности од 851.505 KM), а односи се највећим дијелом на потраживања по основу закупа “Златно срце” (702 KM), закупа алтернативног смјештаја (14.224 KM) и потраживања ТВСЈ (13.662 KM). Спорна потраживања у износу од 851.505 KM се највећим дијелом односе на спорна потраживања од Завода за планирање и изградњу Града који је престао са радом те није било могуће наплатити наведено потраживање (848.780 KM). По наведеном није покренут судски спор.

Потраживања за ненаплаћене порезе су исказана у нето износу од 422.023 KM (брutto вриједности од 806.375 KM и исправке вриједности 384.352 KM), а односе се на ненаплаћена потраживања по основу комуналне накнаде. Спорна потраживања се односе на ненаплаћене комуналне накнаде и таксе из ранијег периода.

Потраживања за ненаплаћене порезе и приходи обрачунског карактера по основу пореских и других фискалних прописа су потцијењени у најмањем износу од 157.785 KM, због тога што приходи нису признати на обрачунској основи (тачке 6.1.1.1. и 6.2.1. извјештаја). Наведено није у складу са чланом 106. и 109. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Остала краткорочна потраживања су исказана у износу од 51.360 KM (брutto и нето вриједности), а највећим дијелом се односе на потраживања по основу индиректних пореза који су уплаћени 03.01.2024. године (23.805 KM) и потраживања од ЈУ Завод за запошљавање Републике Српске (21.184 KM).

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 46.976 KM, а највећим дијелом се односе на неизмирене обавезе по основу накнаде плата за вријеме боловања према фондовима социјалне сигурности (17.243 KM) и аванса за нефинансијску имовину (29.300 KM).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти су исказани у износу од 28.974 KM, а односи се највећим дијелом на потраживања по основу рефундација за накнаду плата за вријеме боловања од фондова социјалне сигурности (4.332 KM) и потраживања од општина Пале и Источна Илиџа за финансирање Инфо центра (22.449 KM).

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у нето вриједности од 22.276.881 KM (брutto вриједности од 33.971.862 KM и исправке вриједности од 11.694.981 KM), а односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијски имовина и разграничења су исказани у нето износу од 9.441.641 KM (брutto вриједности од 11.808.212 KM и исправке вриједности од 2.366.571 KM), а односи се на акције и учешћа у капиталу, дугорочне зајмове, остала дугорочна потраживања и осталу дугорочну финансијску имовину.

Акције и учешћа у капиталу су исказани у износу од 813.370 KM, а односе се на оснивачке улоге у Јавном туристичком предузећу (6.000 KM), ЈП Завод за планирање и изградњу Града (2.500 KM), Градској развојној агенцији Источно Сарајево (2.000 KM), ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево (2.000 KM), ЈП „Градска радиотелевизија“ д.о.о. Источно Сарајево (2.500 KM), Аграрном фонду (2.000 KM), ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево (2.000 KM), ЈУ Парк природе „Требевић“ (4.000 KM) и учешћа у капиталу сходно члану 123. Правилника о рачуноводству,

рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (790.370 КМ).

Дугорочни зајмови су исказани у износу од 8.597.749 КМ, а највећим дијелом се односе на зајмове дате:

- јавним предузећима по пројекту П1 у износу од 4.765.741 КМ и то предузећима „Претис“ а.д. Источно Сарајево (3.476.662 КМ), Фабрика мотора „Фамос“ а.д. Источно Сарајево (540.950 КМ), „Предионица“ а.д. Трново (64.424 КМ), „Бјелашница“ а.д. Подграб (224.660 КМ), „Термоапарати-ТАТ“ а.д. Источно Сарајево (459.044 КМ),
- физичким лицима по Пројекту П2 за дати грађевински материјал (1.883.791 КМ) и за земљиште (828.769 КМ) за изградњу Српског Сарајева и
- ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево (1.040.000 КМ).

Окружни привредни суд у Источном Сарајеву је 12.04.2016. године донио Рјешење којим се закључује стечајни поступак над предузећем „Претис“ а.д. Источно Сарајево. Скупштина Града је 21.02.2024. године донијела Одлуку о давању сагласности за коначан отпис потраживања од предузећа „Претис“ а.д. Источно Сарајево у износу од 3.476.662 КМ. У наведеном износу у 2024. години су отписани дугорочни пласмани на терет обрачунских расхода. У финансијским извјештајима за 2023. годину претходни пословни догађај је признат и објелодањен као некорективни догађај након датума извјештавања, што није у складу са захтјевима МРС-ЈС 14 - Догађаји након датума извјештавања. С обзиром да је Окружни привредни суд у Источном Сарајеву донио рјешење којим се закључује стечајни поступак у 2016. години, наведени пословни догађај не представља некорективни догађај након датума извјештавања. Дугорочни пласмани у износу од 3.476.662 КМ нису искњижени из пословних књига у ранијем периоду, па су због тога на дан 31.12.2023. године дугорочни пласмани и финансијски резултат ранијих година (позитиван) прецијењени у износу од 3.476.662 КМ.

Основни суд у Сокоцу је 01.04.2024. године донио Рјешење о извршењу одлучујући о приједлогу за извршење тражиоца извршења Града од 18.10.2022. године и уређеном приједлогу од 08.05.2023. године, којим се на основу извршног поравнања закљученог код Основног суда у Сокоцу 27.10.2008. године одређује извршење против извршеника Фабрике мотора „Фамос“ а.д. Источно Сарајево ради наплате новчаног потраживања тражиоца извршења Града, а који се састоји од главног дуга у износу од 540.950 КМ, са законском затезном каматом од 27.10.2008. године, па до исплате, те трошкова извршног поступка у износу од 875 КМ. Извршење ће се провести заплијеном, процјеном и продајом оснивачког улога извршеника који посједује у предузећу „Мофас“ д.о.о. Источно Сарајево који је уписан у судски регистар код Окружног привредног суда у Источном Сарајеву број 061-0-Рег-17-000-159, те намирењем потраживања тражиоца извршења Града из новчаног износа добијеног продајом и уплатом новца који се односи на главни дуг са законском затезном каматом. Забилежбу заложног права на оснивачком улогу извршеника Фабрике мотора „Фамос“ а.д. Источно Сарајево ће извршити Окружни привредни суд у Источном Сарајеву. До дана завршетка ревизије није извршено намирење наведених потраживања.

Окружни привредни суд у Источном Сарајеву је 27.06.2023. године донио Рјешење о извршењу по приједлогу тражиоца извршења Града против извршеника „Предионица“ а.д. Трново, а који је поднесен на основу извршне исправе – пресуде Окружног привредног суда у Источном Сарајеву од 19.04.2013. године. Рјешењем о извршењу од 27.06.2023. године прихваћен је приједлог за извршење од 18.04.2022. године и уређен приједлог за извршење од 26.04.2023. године којим је „Предионица“ а.д. Трново обавезна да Граду плати дуг у износу од 64.424 КМ, уз накнаду трошкова парничног поступка у износу од 4.577 КМ, те трошкове извршног поступка колико буду износили. Рјешењем се дозвољава извршење забилежбом, процјеном и продајом

непокретности уписаним у лист непокретности 275/0 ко Трново, означеног као к.ч. број 127/1 и к.ч. број 128/2 у укупној површини од 28.981 м² до намирења цјелокупне тражбине. До дана завршетка ревизије није извршено намирење наведених потраживања.

Скупштина Града је 25.11.2021. године донијела Одлуку о оснивању ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево, као предузеће од јавног интереса за Град, а са претежном дјелатношћу која се односи на регулисање и допринос успјешном пословању привреде.

У периоду од 2021. године до 31.12.2023. године ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево је позајмљено укупно новчаних средстава без камате у износу од 2.211.500 КМ (на краткорочној основи 27.500 КМ и дугорочној основи 2.184.000 КМ), а са 31.12.2023. године су исказани дугорочни зајмови у износу од 1.040.000 КМ. Краткорочно је позајмљено новчаних средстава у износу од 27.500 КМ у току 2023. године (на периоду од шест до девет мјесеци), што је и наплаћено у току 2023. године. Дугорочно је позајмљено новчаних средстава 2.184.000 КМ на период до двије године (у 2022. години је наплаћено 50.000 КМ, а у току 2023. године 1.094.000 КМ). У уговорима није наведена намјена, односно сврха позајмљивања, а износ од 2.000.000 КМ је обезбијеђен у буџету Град 2021. године. У складу са Уговором о приступању и иступању и преносу оснивачког капитала и оснивачких права и удјела у предузећу „Мофас“ д.о.о. Источно Сарајево од 04.02.2022. године и финансијским извјештајима ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево за 2023. годину, утврђено је да су средства у износу од 2.000.000 КМ уложена у куповину 51% капитала у предузећу „Мофас“ д.о.о. Источно Сарајево од физичких лица.

Дугорочни зајмови дати ЈП „Дигис“ д.о.о. Источно Сарајево су прецијењени у износу од 1.040.000 КМ, а краткорочни зајмови за исти износ потцијењени, јер није извршена рекласификација истих према рочности у складу са чланом 60. и 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

У току 2023. године извршена је наплата потраживања из стечајне масе од предузећа „Термоапарати-ТАТ“ а.д. Источно Сарајево у износу од 348.857 КМ.

Град није на дан 31.12.2023. године извршио процјену датих зајмова са становишта наплативости и корекцију истих, што није у складу са чланом 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Сходно наведеном, прецијењени су дугорочни зајмови и финансијски резултат ранијих година у износу од 7.478.301 КМ.

Остала дугорочна потраживања у износу од 2.366.571 КМ у цјелости су исправљена и евидентирана у оквиру корекције осталих дугорочних потраживања, а односе се на предузећа „Бјелашница Подграб“ (40.980 КМ), „Југовохолдинг“ д.о.о. Смедерево (1.329.337 КМ) и „Југово“ д.о.о. Пале (996.254 КМ), против којих се воде судски спорови.

Нефинансијска имовина у сталним средствима на дан 31.12.2023. године исказана је у нето вриједности од 12.835.240 КМ (брuto вриједности од 22.163.650 КМ и исправке вриједности од 9.328.410 КМ), а односи се на произведену сталну имовину, непроизведену сталну имовину, нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми.

Произведена стална имовина исказана је у нето вриједности од 10.708.760 КМ (брuto вриједности од 20.009.205 КМ и исправке вриједности од 9.300.445 КМ), а односи се на зграде и објекте, постројења и опрему, инвестициону имовину и нематеријалну произведену имовину.

Зграде и објекти су исказани у нето вриједности од 7.881.584 KM (брutto вриједности од 10.360.857 KM и исправке вриједности од 2.479.273 KM), а односе се на колективни центар Лукавица (182.754 KM), колективни центар Пале (335.444 KM), стан у ламели 67-Младичко поље (19.434 KM), Административни центар Града (4.885.293 KM), пословни простор матичне библиотеке (75.000 KM), аутобуску станицу (782.799 KM) и објекте образовних институција (2.685.567 KM).

Постројења и опрема су исказани у нето вриједности од 2.401.315 KM (брutto вриједности од 8.838.570 KM и исправке вриједности од 6.437.255 KM), а односи се на моторна возила, канцеларијски намјештај, компјутерску опрему, канцеларијску опрему, књиге, опрему за цивилну заштиту и осталу опрему. У току године вриједност постројења и опреме је повећана највећим дијелом по основу набавке ватрогасних возила (449.913 KM) и ватрогасне опреме (119.974 KM).

Инвестициона имовина је исказана у нето вриједности од 337.324 KM (брutto вриједности од 394.393 KM и исправке вриједности од 57.069 KM), а односи се на имовину коју Град издаје у закуп.

Нематеријална произведена имовина је исказана у нето вриједности од 88.537 KM (брutto вриједности од 415.385 KM и исправке вриједности од 326.848 KM), а односи се на рачунарске програме, умјетничке слике, Стратегију развоја Града и Просторни план Града.

Непроизведена стална имовина је исказана у нето вриједности од 845.654 KM (брutto вриједности од 872.342 KM и исправке вриједности од 26.688 KM), а највећим дијелом се односи на земљиште (845.194 KM). Земљиште чини земљиште аутобуске станице Добриња (446.905 KM), земљиште на којем се налази пословна зграда Града (223.335 KM) и земљиште евидентирано код средњих школа (174.954 KM).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у вриједности од 1.275.200 KM, а највећим дијелом се односи на огледни стамбени објект Пале (156.893 KM), бицикличку стазу Сарајево-Пале (50.912 KM) и Меморијални комплекс посвећен страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у XX вијеку (1.033.774 KM).

Одлуком о преносу права власништва од 29.06.2023. године извршен је пренос права власништва над половном комбинованом грађевинском машином у вриједности од 109.863 KM са Града на ЈП „Комунално“ а.д. Пале. Одлуку о преносу права власништва донио је градоначелник, што није у складу са чланом 25. став (2), тачка 12) Статута Града Источно Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 20/17 и 23/20), јер Скупштина Града доноси одлуку о прибављању, управљању и располагању имовином Града.

У складу са Записником о инспекцијском прегледу од 24.05.2022. године и Одлуком Скупштине Града од 05.09.2022. године из пословних књига је искњижен пословно-производни објект „Фарма крава“ у вриједности од 171.288 KM.

Улагања у огледни објект Пале вршена су у периоду 1999-2000. године, а објект се води и даље у припреми због неријешених имовинско правних односа. Објект је градила Дирекција за обнову и изградњу која је у то вријеме била у саставу Града, а финансирање је вршено средствима Града (нафта и грађевински материјал). У претходном ревизијском извјештају дата је препорука да се изврши анализа завршености овог објектата, да се донесу одговарајуће одлуке о статусу објектата и изврши признавање и вредновање исте у складу са захтјевима MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема. Наведена препорука није проведена.

Споразумом о сарадњи у сврху изградње Меморијалног комплекса посвећеног страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у XX вијеку који је закључен између Града и Борачке организације Општине Источно Ново Сарајево од 20.09.2023. године

дефинисано је да ће Град обезбиједити финансијска средства за изградњу пројекта, идејни и главни пројекат, спомен собу, а у сарадњи са надлежним институцијама геотехнички елаборат земљишта, локацијске услове и дозволу за грађење. Борачка организација ће приступити реализацији главног пројекта, односно избору извођача радова, уређењу простора парка и терена, електроинсталацијских радова, машинских и хидротехничких инсталација, као и озелењавање простора и терена. Носилац пројекта је Град и средства ће се обезбиједити из буџетских средстава Града. Борачка организација је методом директног споразума, у складу са критеријумом најниже цијене додијелила посао извођачу радова „Униотец“ д.о.о. Источно Ново Сарајево. Процијењена вриједност пројекта износи 2.200.000 КМ, изведена на бази главног пројекта и предмјера израђеног од стране пројектанске куће „2D PLAN“ д.о.о. Источно Сарајево. Споразумом о сарадњи на пројекту „Парк Сунце са споменичком скулптуром Белог анђела“ који је 18.07.2022. године закључен између Града, Општине Источно Ново Сарајево и Омладинског удружења „Аксиом“ дефинисана је сарадња која обухвата реализацију умјетничког, креативно-техничког и промотивног дијела пројекта. Град и Општина Источно Ново Сарајево су дефинисали да ће им сходно учешћу у коначном износу новчаних средстава која буду уложена у пројекат припасти сразмјеран износ сувласничког дијела. Финансијска средства ће обезбиједити Град и Општина Источно Ново Сарајево. Споразумом о сарадњи на пројекту „Парк Сунце са споменичком скулптуром Белог анђела“ није дефинисана вриједност пројекта. С обзиром да је носилац и финансијер пројекта Град и дијелом Општина Источно Ново Сарајево, да се имовина евидентира у пословним књигама Града, да се Град као финансијер обавезао да Борачкој организацији Општине Источно Ново Сарајево дозначи јавна финансијска средства у износу од 2.200.000 КМ, закључивање уговора са извођачем радова „Униотец“ д.о.о. Источно Ново Сарајево и споразума са Омладинским удружењем „Аксиом“, без провођења одговарајућих поступака јавних набавки није у складу са чланом 3., 6. и 14. Закона о јавним набавкама (тачка 4. извјештаја).

Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми су исказана у нето вриједности од 5.626 КМ (брutto вриједности од 6.903 КМ и исправке вриједности од 1.277 КМ), а односе се на улагања ТВСЈ у ватрогасне домове на Палама и Сокоцу.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се:

- **пословни догађаји након датума извјештавања признају и објелодањују у финансијским извјештајима сходно захтјевима МРС-ЈС 14 - Догађаји након датума извјештавања,**
- **класификација датих зајмова врши према рачности сходно члану 60. и 61. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **изврши процјена датих зајмова са становишта наплативости и корекција истих сходно члану 73. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **одлука о прибављању, управљању и располагању имовином Града Источно Сарајево доноси од стране Скупштине Града Источно Сарајево сходно члану 25. став (2), тачка 12) Статута Града Источно Сарајево.**

Препоручује се Скупштини Града Источно Сарајево да обезбиједи да се изврши анализа завршености огледног објекта Пале и донесу одговарајуће одлуке о статусу објекта у припреми на основу којих би се извршило признавање и вредновање нефинансијске имовине у пословним књигама, сходно захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема.

6.3.2. Пасива

На дан 31.12.2023. године исказана је пословна пасива у износу од 23.325.973 КМ, а односи се на обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказане у износу од 7.015.553 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења (2.400.448 КМ) и дугорочне обавезе и разграничења (4.615.105 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења се односе на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају до годину дана 899.951 КМ (по основу кредита: „UniCredit Bank” а.д. Бања Лука од 522.760 КМ, „Intesa Sanpaolo Банка“ д.д. БиХ од 339.741 КМ, Белгијског робног кредита од 25.000 КМ и лизинг од 12.450 КМ), за лична примања (556.530 КМ), из пословања у земљи (527.693 КМ), субвенције (95.709 КМ), грантове (175.093 КМ), дознаке (54.614 КМ), краткорочна резервисања и разграничења (1.283 КМ) и трансакције између или унутар јединица власти (89.575 КМ).

Обавезе за лична примања се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за децембар 2023. године (456.652 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (99.878 КМ). Обавезе за лична примања су потцијењене у износу од 98.358 КМ, јер у пословним књигама нису обрачунати и исказани припадајући порез и доприноси по основу исплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора запосленима.

Обавезе из пословања се највећим дијелом односе на обавезе према добављачима (418.734 КМ), физичким лицима (52.465 КМ) и по основу пореза и доприноса на терет послодавца (25.576 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединице власти се највећим дијелом односе на обавезе према општинама Соколац, Трново, Источно Ново Сарајево и Источни Стари Град у износу од 75.458 КМ. У току 2022. и 2023. године на рачун за уплате јавних прихода Града дозначена су средства која се односе на накнаде за коришћење шума и шумског земљишта остварена продајом шумских сортимената. Обзиром да ова средства не припадају Граду него наведеним општинама, иста су евидентирана у ГКТ у оквиру краткорочних обавеза и разграничења.

У периоду од датума извјештавања до 29.02.2024. године измирене су доспјеле краткорочне обавезе у износу од 970.201 КМ.

Дугорочне обавезе и разграничења се односе на обавезе по зајмовима примљеним од банака (3.819.672 КМ), према Влади Републике Српске, Министарству финансија - Белгијски робни кредит (150.000 КМ), по основу лизинга (27.354 КМ) и дугорочних обавеза и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (618.381 КМ).

Дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од банака исказане су у износу главнице по кредитима које доспијевају у периоду дужем од годину дана и то 2.652.015 КМ према „UniCredit Bank” а.д. Бања Лук и 1.167.657 КМ према „Intesa Sanpaolo Банка“ д.д. БиХ.

Скупштина Града је 27.12.2023. године донијела Одлуку о дугорочном кредитном задужењу Градске управе за финансирање капиталних пројеката Града на подручју градских општина у износу од 4.400.000 КМ, Одлуку о дугорочном кредитном задужењу Града Источно Сарајево за финансирање капиталних инвестиција ТВСЈ у износу од 1.100.000 КМ, Одлуку о кредитном задужењу за изградњу соларне електране за ЈП “Дигис” д.о.о. Источно Сарајево у износу од 1.400.000 КМ и Одлуку о давању сагласности за издавање гаранције Града за кредитно задужење ЈП “Дигис”

д.о.о. Источно Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево”, број 28/23 и 4/24).

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти се односе на обавезе Града према општинама за које су физичка лица уплаћивала средства за земљиште добијено по пројекту П2.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори су исказани у износу од 16.310.420 КМ, а односе се на трајне изворе средстава, резерве, финансијски резултат ранијих година и финансијски резултат текуће године.

Трајни извори средстава су исказани у износу од 1.957.530 КМ. На основу достављене писане информације за потребе ревизије у пословним књигама код ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево у оквиру трајних извора је евидентирана опрема у вриједности од 9.094 КМ која је набављена у ранијем периоду. Примјеном нових рачуноводствених политика од 2011. године, није извршена корекција по почетном стању, односно није извршено искњижавање трајних извора у корист финансијског резултата ранијих година, што није у складу са захтјевима МРС-ЈС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке. Сходно наведеном прецијењени су трајни извори у износу од 9.094 КМ, а потцијењен је у истом износу финансијски резултат ранијих година.

Резерве су исказане у износу од 1.040.536 КМ. На основу достављене писане информације за потребе ревизије, ЈУ Средњошколски центар „Василије Острошки“ Соколац је у оквиру резерви евидентирао износ од 561.669 КМ који је преузео са конта ревалоризација сталних средстава 01.01.2011. године уз образложење да није вршена процјена нефинансијске имовине. У претходном периоду у пословним књигама није вршена амортизација резерви и поништење истих сходно члану 87. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Финансијски резултат ранијих година је исказан у износу од 15.141.382 КМ, а прецијењен је у износу од 7.469.207 КМ, због тога што нису извршене корекције датих зајмова (7.478.301 КМ) и евидентирани опреме у износу од 9.094 КМ (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Финансијски резултат текуће године исказан је у негативном износу од 1.829.028 КМ и прецијењен је за износ од 59.427 КМ, због тога што у пословним књигама нису евидентирани расходи за порез и доприносе за регрес за коришћење годишњег одмора (98.358 КМ) и приходи по основу пореских и других фискалних прописа у износу од 157.785 КМ (тачке 6.1.2.5, 6.1.2.7. и 6.2.1. извјештаја).

Препоручује се директору ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево да обезбиједи да се изврши корекција грешке из ранијег периода у вези са евиденцијама трајних извора сходно захтјевима МРС-ЈС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Препоручује се директору ЈУ Средњошколски центар „Василије Острошки“ Соколац да обезбиједи да се изврши анализа настанка пословних догађаја који су евидентирани у оквиру резерви, те да се на основу вјеродостојне књиговодствене исправе изврши евидентирање истих у пословним књигама.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве исказане су у укупном износу од по 590.137 КМ. Пословни догађаји евидентирани у ванбилансној евиденцији се односе на дату гаранцију за ОДЈКП „Водовод и канализација“ Пале у износу од 18.708 КМ и остала ванбилансна евиденција у износу од 571.429 КМ која се односи на Спортску дворану

Стамболчић. Град није евидентирао пословне догађаје у ванбилансној евиденцији сходно члану 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер није евидентирао примљене гаранције за поврат аванса за набавку мултифункционалне платформе са приколицом за превоз за потребе ТВСЈ.

Препоручује се градоначелнику да обезбиједи да се у оквиру ванбилансне евиденције евидентирају примљене гаранције кроз поступке јавних набавки сходно члану 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Консолидованом билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 11.553.802 КМ, одливи готовине из пословних активности у износу од 12.183.955 КМ и негативан нето новчани ток из пословних активности у износу од 630.153 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности исказани су у износу од 1.981.065 КМ, одливи готовине из инвестиционих активности у износу од 1.652.401 КМ и позитиван нето новчани ток из инвестиционих активности у износу од 328.664 КМ.

Приливи готовине из активности финансирања нису исказани, док су одливи готовине из активности финансирања исказани у износу од 789.406 КМ и негативан новчани ток из активности финансирања у износу од 789.406 КМ.

Нето смањење готовине је исказано у износу од 1.090.895 КМ, готовина на почетку периода у износу од 1.534.568 КМ и готовина на крају периода у износу од 443.673 КМ, колико је и исказано у Консолидованом билансу стања на дан 31.12.2023. године.

Консолидовани биланс новчаних токова је сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 - Извјештаји о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је, у складу са одредбама МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграфи 15. ц и 38), објелодањено да су финансијски извјештаји Града састављени у складу са начелом сталности пословања.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз финансијске извјештаје су дијелом објелодањене информације о судским споровима који могу имати утицаја на потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе. Судски спорови се највећим дијелом односе на принудну наплату потраживања проистеклих из Пројекта 1 и Пројекта 2 изградње Српског Сарајева. Поступци из Пројекта 1, односе се на стечајни поступак над „Термоапарати-ТАТ“ а.д. Источно Сарајево (454.044 КМ) и „Бјелашница“ а.д. Подграб (224.660 КМ), извршни поступак против Фабрике мотора „Фамос“ а.д. Источно Сарајево (540.950 КМ), „Предионица“ а.д. Трново (69.001 КМ) и поступак против „Југовохолдинг“ д.о.о. Смедерево (2.506.201 КМ). Поступци из Пројекта 2 углавном се налазе у фази извршног поступка, а односе се на потраживања по основу преузетог грађевинског материјала и додјеленог земљишта датог физичким лицима. Поступци противизвршења се односе на поступке против физичких лица по пресудама Врховног суда Републике Српске због накнаде штете и уговорене казне за станове чији је инвеститор био Завод за планирање и изградњу Града. Привредни спорови се односе на тужбу „Радис“ д.о.о. Источно Сарајево против Града због дуга на име штете

проузроковане раскидом уговора по основу радова на вањском уређењу (32.890 КМ) и тужбе „Сарајево-инвест“ д.о.о. Источно Сарајево против Града на име штете (1.128.182 КМ). Радни спорови су током 2023. године вођени по тужби запослених Градске управе на име потраживања по основу неисплаћеног регреса за 2022. годину. Закључено је Судско поравнање којим се обавезује Град да накнаду на име регреса исплати до 01.12.2023. године заједно са каматом. Главни дуг је у једнократним износима од по 1.300 КМ исплаћен, а камата је у поступку принудне наплате исплаћена у 2024. години.

У Напоменама нису објелодањене информације о судским споровима који су се водили у току 2023. године због обрачуна и наплате таксе за истицање рекламе сходно Одлуци о такси за истицање рекламе на подручју Града, те чињеници да је одређени број обвезника искористио правна средства и упутио апелацију Уставном суду Републике Српске.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз консолидоване финансијске извјештаје за 2023. годину сачињене су Напомене за период 01.01-31.12.2023. године, које пружају неопходне информације о Граду, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Међутим, у Напоменама нису у потпуности објелодањене информације које се односе на судске спорове, потраживања за ненаплаћене порезе и узроци значајних разлика у односу на план и претходне године, што није у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се градоначелнику да обезбједи да се у Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје објелодањују све додатне информације сходно захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Невенка Лубурић, с.р.

Милијана Стојаковић Обрадовић, с.р.

Гордана Шурлан, с.р.